

RIONČEK

LIST S PODOBAMI
ZA SLOVENSKO
MLADINO

Štev.
9.

Leto
VIII.

VSEBINA:

1. Borisove pesmi	183
2. V Konjskih vodah. <i>Andrej Rapé. Povest</i>	195
3. Prvi grozd. Slika	198
4. Tat. Slika v barvotisku	199
5. Čebelica in čmril. <i>Sorin. Baseg</i>	200
6. Tiho, vse tiše . . . <i>Fran Žgur. Pesem</i>	200
7. Enoperka. <i>Aeguttin Šober. Poučni spis</i>	201
8. Zgode in nezgodе. <i>Iv. Kiferle. Povest</i>	202
9. Veseli ljudje. Slika v barvotisku	204
10. Premoder glave. <i>Silvester K. Narodna smešnica</i>	206
11. Razsodba. <i>Ivo Trošt. Povest</i>	209
12. Ježevno potovanje. <i>Borisov. Pesem</i>	209
13. Dober tek. Slika v barvotisku	210
14. Križi in težave iz mojih dijaških let. <i>Fr. Rojec. Povest</i>	211
15. Pouk in zabava.	
Besedna naloga. <i>Lina. — Rešitev. — Kotiček gospoda Doropoljskega</i>	114

Listnica uredništva.

Bog. Ven.: Nerabno. O jabolku vendar ne pravimo, da je napihljeneno. Sicer je pa tudi snov stara in obrabljena. Tudi pesmi ne moremo natisniti.
Branko C.: Morda bo kaj, a sedaj že ni. — **Ciril:** Poizkusili smo pridobiti tudi tistega, ki pišete o njem, a ni se nam posrečilo. Nekateri misijo, da je ponizevalno pisati za mladino, a je ravno narobe res. — **Gospod Doropoljski** prosi potrpljenja, ker ne pridejo vsi odgovori takoj na vrsto. Polagoma priobčimo vse.

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stane vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrta leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: Luka Jelenc, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: Engelbert Gangl v Idriji.

Stev. 9.

V Ljubljani, 1. junija 1907.

Leto VIII.

Pesmi Borisova.

Jesen.

Povrnila se jesen
je v deželo spet;
kamorkoli se ozreš,
vidiš njen sled.

Cvela hruška, jablana
nam je na pomlad,
a sedaj že kaže nam
svoj obilni sad.

Shrambe vse napolnjene
so s pšeničico;
dosti je za kruhek bo
in potičico.

Jeseni v lesu.

Bodi tisočkrat pozdravljen,
veličastni ti moj les!
Kakor spomeniki davni
družba zdi se mi dreves.

In v teh spomenikih dragih
davne pravljice žive,
ki na dneve mi mladosti
mnog sladak spomin bude.

Zbudi spet se, les, v življenje
in s sladkostjo me obdaj,
s kakršno obsipal zvesto
družbo našo si nekdaj!

Pesem v tvojih se vrhovih
vedno nam glasila je,
smeh na licih, radost v srcu
vedno z nami bila je.

Odletel od tebe daleč,
veličastni ti moj les,
ptičkov zbor je, in nad tabo
legel mrak je črezinčrez.

Kot jeseni veter listje
razpodi na vse strani,
narazen odšli smo znanci
zlatih, solnčnih, mladih dni.

Zbudi spet se, les, v življenje
in zašumi sladek spev,
ki nekdanje sreče naše
le slaboten bo odmev . . .

Zašel bo dan . . .

Zašel je dan, in mirno spanje
priroda spava vsa;
skrbi in trud ves pokopan je,
ki mučil je duha.

Zašel bo dan, in v večno spanje
zaspiš, zemljak-trpin,
in za bolesti vse nekdanje
dobiš plačilo vrh višin!

Stankove želje.

Da peroti bi imel,
s ptičkami bi v gaj zletel;
tam po vejah bi skakljal,
lepih dni se radoval.

Da bi glas kot ptič imel,
pesem tako bi zapel,
da vzradostil bi ves svet,
vsem pregnal iz srca led.

Da peroti bi imel,
v daljnje bi nebo zletel
nebešcane obiskat,
k angelcem se radovat.

Jutro.

Petelinček sred vasi
se postavlja in kriči:
„Na nogé, zaspanci vsi,
jutro je — ki-ki-ri-ki!“

Hlapec krmi že konjiče,
gospodar družino kliče;
ptič v grmovju žvrgoli,
solnčeca se veseli.

Sivka v hlevu tožno muka,
ker pastir — zaspani Luka —
solnca še ni bil vesel,
kar je v roke bič prijel . . .

Večer.

V zarji večerni gorijo
daljnje goré,
v jasnem solnčnem škrlatu
polja žaré.

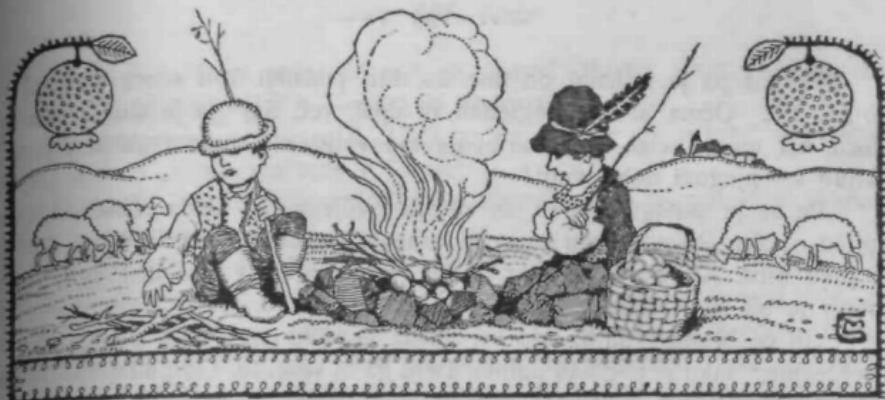
Zvezdice zablestijo
v tiho noč,
ptički pojo melodijo:
„Lahko noč!“

Materine želje.

Dete nedolžno,
sladko zaspi,
božje oko naj
nad tabo bedi.
Angelci strune
ubirajo naj,
pesem nebeško
ti svirajo naj.

Dvignejo naj te
gori v nebo,
da se smehljalo
ti ličece bo.
Da bi ostalo
ličece ti
v sreči žareče
vse žive dni! . . .

V Konjskih vodah.

Spisal Andrej Rapé.

(Konec.)

III.

epa so bila prva dečinska leta Primoževa. Tako lepa so bila kot raj. Pa ko je dobil novega očeta, je razpadal ta raj v nič. Samo slutil je še Primož nekaj tistega blaženstva, samo sanjal je še o njem in se naslajal ob teh sanjah.

In gledal je ob takih trenutkih dobre oči umrlega očeta. Zamislil se je vanje tako, da je gledal vso podobo njegovo. In gledal je v duhu tja na pokopališče mavško. Videl je, kako se razmika grob očetov, videl je, kako se maje in vzdiguje zemlja, kako vstaja iz nje dobri oče. Čul je njegove besede, čul njegove stopinje.

Pa je pogledal v teman obraz, v hudo oko očmovo, in kakor bi bil presekal vse: sanje lepe so zbežale, njih sladkost je izginila, izginil je oče, zaprl se je za njim grob, utihnil njegov dobrì glas, zamrla njegova stopinja, in v Primoža je režala trpka vsakdanja resničnost.

In gledal je v očeh očmovih ogenj sovraštva, jeze... Ubogi otrok brez očeta!

„Ej, ej! Ni bilo prav, ni bilo prav, da je dala otroku očma, res ni bilo prav. Kar nič dobrega otrok sedaj nima! Ej, Areška se gotovo že kesa. Prav ni to naredila, pa reci kdo, kar hoče!“ Tako so sedaj ugibale baš tiste sosedje, ki so prej Areški prigovarjale v to, nad čimer so sedaj jekizale.

Mati je večkrat na tihem jokala, in v srcu ji je reklo: „Prav ni bilo, ni bilo prav!“ In stiskala je ob takih prilikah Primoža k sebi in hudo, hudo ji je bilo v duši.

Primož pa je prihajal od dne do dne plašneji. Kot senca je hodil iz kota v kot. Očma si niti pogledati ni upal več. Saj ga je slušal. Vse je storil, kar mu je velel, samo da bi ga zadovoljil, ali kolikrat ga je pretepel vkljub vsi njegovi dobri volji!

Pa se je potegnila mati za otroka svojega. Ni rekla Tinku ničesar vpričo otroka. Povedala mu je svoje mnenje le, kadar sta bila sama. Jokala je pred njim. Ali ob vsaki taki priliki je bil ogenj v strehi. Preprič, večni preprič je bil na Areščevini.

„In če bi otrok umrl, kdo ve, morda bom še jaz, Tinka, kdaj gospodar Areščevine,“ tako je pogosto ugibal. Delo ga ni veselilo. Gospodarstvo je šlo rakovo pot.

„Kar je prejšnji skupaj spravil, bo ta razbrskal,“ so rekale vaške ženice. Tinka se je iznova vdal pijači, ki jo je bil prej že nekaj časa opustil . . .

* * *

V K. je bil semenj. Tinka je gnal na ta semenj par volov. Dobro je prodal pa tudi dobro pil, igral in mnogo zapravil.

Večerilo se je, ko se je bližal domu. Spotoma je preštel denar. Sam sebe se je ustrašil, sam s sabo je bil nezadovoljen. Da je toliko zapravil, tega ni mislil. Vse ga je tedaj jezilo in tak je prišel domov. Areška je šla ravno v hlev. Primož je stal na hišnem pragu.

„Kaj stojiš tu kot tnalo?!“ je zarjovel Tinka nad otrokom in ga udaril preko glave. Žalostno ga je deček pogledal, pa se strahu ni mogel geniti. Zaihtel je. Tedaj pa skoči Tinka za njim. Svojo jezo je moral nocoj ohladiti. Otrok je vpil na vse grlo, bežal in vpil, pa gledal v teku nazaj. Tinku so se zaradi obile pijače noge malo zapletale. Ni ga mogel ujeti in to ga je razdražilo še bolj. Primož prestrašen beži in beži, pa gleda nazaj . . .

Sava je bila takrat po deževju narasla. Grozeče je šumela. Deček je gledal nazaj in se zaradi prevelikega strahu ni zavedel prej, dokler ni pljusknilo pod njegovimi nogami. Tedaj pa je bilo tudi že prepozno. Valovi so ga vzdignili, objeli in odnesli proti Konjskim vodam. Tinka se je ob tem pogledu malo streznil. Obstal je in nekaj mu je reklo: „Vidiš, Tinka! To je tvoje delo! Ti si kriv, ti si kriv!“ Še je parkrat videl roko, ki se je prikazala nad valovi, potem pa je izginilo vse. Sava je šumela dalje, dalje in nesla svojo žrtev . . .

IV.

V Konjskih vodah je lovil ribe stari ribič Marko. Stal je ravno pred ono votlino, ki je popisana v prvem delu.

„V kalnem se dobro ribari,“ je zamrmral Marko in potegnil mrežo iz vode. Pa ni imel časa pogledati, je li kaj ujel ali ne. Bulil je z očmi prestrašen v Savske valove. Sem proti njemu so ti gnali truplo otrokovo. Stopil je malo naprej v vodo, da ga prestreže. Posrečilo se mu je. Na suho je privlekel Areščevega Primoža.

* * *

„Diha še! Mrtev tedaj še ni,“ je mrmral Marko, nesoč dečka proti vasi. „Kako je neki zašel v Savo?“ je godrnjal.

Primož je bil v nezavesti. Usta so se mu pa premikala. Šepetal je komaj slišno: „Tinka me vrže v Savo!“

Marka je izpreleletela groza. Čudna slutnja se ga je polastila. V glavi se mu je jelo svitati:

„Kaj, ko bi ga bil Tinka res pahnil v vodo? Čudil bi se temu prav nič ne. Prisodim mu to tudi,“ je modroval. „Pa kaj meni mar?! Bilo bi mi že. Ali če človek molči, pa nima sitnosti. Kako je, se bo že zvedelo. Ubogi otrok! Domov te ponesem. Mati bo potem že poskrbela zate. O, saj je Areški dobro žal, da je dala otroku očma! Pa kaj se hoče! Sedaj ni več pomagati.“ Sam s sabo tako govoreč, je prinesel Marko Primoža na Areščevino.

„Danes sem pa veliko nalovil,“ je rekел. „Fanta sem vam ulovil v Konjskih vodah. I, povejte mi no, mati Areščeva, kako pa je prišel fant v Savo?“

„V Savo? O, moj živi Bog! Ali je mrtev?“ je komaj mogla izpregovoriti Areška.

„O, ne! Diha še! Samo ne zave se nič.“ O svoji slutnji ribič ni hotel ničesar omeniti, češ, bo že fant sam povedal, ko se zave, če je kaj na tem. Odšel je ...

* * *

Dolgo se je boril Primož s smrtno. Več tednov se sploh ni nič zavedel. Govoril je v blodnji čudne reči. Vse je povedal, kar je občutila njegova mlada duša. Naposled pa je vendar smrt morala oditi z Areščevine brez žrtve. Ali skoro bi bilo bolje, da bi bila vzela Primoža.

Zdravniki so izjavili, da se je deček ob skali tako udaril v glavo in si jo tako pretresel, da je njegov um v nevarnosti. Težko, da bi bilo to zanj brez posledic.

In prav so trdili zdravniki. Primož, ko je ozdravel, ni bil sicer brez vsega uma, ali otemnel mu je v toliko, da ni imel jasnih misli.

V.

Minila so leta. Primož je postal polnoleten. Ali kaj mu je pomagalo to. Gospodarstva bi ne mogel prevzeti, ko bi ga bil tudi hotel.

Mati je po onem dogodku sama zbolela. Več let je sicer hirala, ali napisled je ostavila Primoža tudi ona čisto samega na svetu. Bil je od takrat še bolj prepuščen samemu sebi. Očem je gospodaril zanj kot njegov varuh. Ali Tinka je slabo gospodaril. Areščevina, nekdaj eno najboljših posestev, je lezla narazen.

Primož se za vse ni nič zmenil. Po cele dnevi je prebil doli ob Konjskih vodah. Zamislil se je časih, sedeč na kaki skali in strmeč v Savsko strugo. Zdelen se je, kakor da išče nečesa v svojem zatemnelem spominu. Ali po dolgem takem premišljevanju je odkimal z glavo, se zasmehal in šel dalje.

Ponajveč ga ni bilo doma; tudi ponoči večkrat ni prišel na Areščevino spat. Prenočeval je doli v oni votlini, ki sem je popisal v začetku. Ko pa je naposled umrl še očem, in so dolžniki pobrali skoro vse, se je Primož za stalno preselil v ono votlino.

Pred to votlino je stal, kakor že povedano, star, krivenčast gaber. Spodaj v strugi je bil prostor za perice.

Primož je kaj rad hodil na veje onega gabra in se je zibal na njih. Nadel si je siromak sam ime „božji petelin“. Kakor petelin je pel in se je zibal na vejah starega gabra nad groznim prepadom. Perice je večkrat obhajala groza, ko so ga gledale od druge strani, kako je brezskrbno kolebal na veji semintja in pel. Ali motiti se ga niso upale niti z besedami niti s smehom. Lahko bi padel in se ubil.

Nekega dne pa so s silnim vriščem pribrežale v vas ter naznanile vest, da je Areščev Primož padel z gabra v prepad.

Iskali so ga še tisti dan vaščani, a vse iskanje je bilo zaman. Našli so pač vejo, ki se je bila odkrehnila gabru in je šla s Primožem v prepad, a o Primožu ni bilo ne duha ne sluha. Opustili so tedaj brezuspešno iskanje in se napotili domov.

„E, kar vzamejo Konjske vode, ne dado več nazaj, to si zapomnите,“ je del sivolasi očanec spotoma svojim sovaščanom. „Primož se je že pri-družil onim Francozom. V Konjskih vodah je bival najrajši, v Konjskih vodah je ostal.“

„Pokoj mu bodi, saj ga na zemlji ni imel,“ so rekli vaščani in se razšli.

► Prvi grozd ►

◁ Tat ▷

Čebelica in čmrlj.

Spisal Sorin.

e od jutra je pridna čebelica skrbno obletavala cvetice in nabirala sladko strd.

Popoldne pa so nebo prepregli temni oblaki in začulo se je iz dalje grmenje. Čebelica sede na zadnjo cvetico, ko pribrenči do nje nerodni, leni čmrlj. Ogovori jo: „Oj, uboga čebela, kako se trudiš po nepotrebnom! Od zgodnjega jutra, ko sem jaz še sanjal o polnih lončkih medu, se trudiš in potiš za svojo hrano, nazadnje ti jo pa še ljudje vzamejo. A poglej mene! Sedaj, ko se bliža slabo vreme, sem šele vstal, da si hitro naberem nekaj hrane. Če bi me ne bil zbudil grom, bi bil šel šele proti večeru malo na izprehod po cveticah.“

Zablikalo se je in zagrmelo. Čebelica hitro zleti domov, da bi je ne vjela nevihta. Čmrlj pa hiti nabirat hrane, da bi nadomestil, kar je zamudil s svojo lenobo.

Toda dež ga prehitil. Silen veter potegne in dež začne tako lititi, da pobije čmrlja na tla. Dolgo časa se siromak pobira, da bi zletel domov, a vse zaman. Skril se je nazadnje v mah, pa mokrota je prišla kmalu do njega. Ker dež ni hotel nehati in čmrlj ni mogel priti do hrane, je v mahu žalostno poginil.

Tih, vse tiše . . .

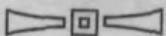
*Mrak iz dupline
skoči v dobrave,
zvon nam iz line
poje pozdrave!*

*Spanček ne vpraša
plače srebrne,
luči ugaša,
postelj odgrne . . .*

*Tih, vse tiše . . .
Žvezd trepetanje . . .
V sebo in hiše
hodijo sanje . . .*

*Noč se približa,
pesem ugibuje,
v znamenju križa
zibko zaziblje . . .*

Fran Žgur.

Enoperka.¹⁾

Spisal Avguštin Šabec.

otekla je lepa in prijetna doba počitnic in treba je bilo z obnovljenimi močmi začeti novo šolsko leto. Že v prvem tednu novega šolskega leta je nastopilo v krčevinski šoli isto veselo in zadovoljno življenje kot prejšnja leta. Otroci so se z isto vnemo kot doslej oprijeli učenja, kar je gospoda učitelja kar najbolje veselilo. Njih število se je sicer na eni strani skrčilo, po drugi strani pa je dokaj prirraslo, ker so nekateri učenci, oziroma učenke že zadostili zakoniti šolski dolžnosti in izstopili iz šole, drugi pa v izdatnejšem številu vstopili. Med temi, ki so zadostili postavni šolski dolžnosti, je bila tudi Poljančeva Angelica, ki je imela odslej obiskovati le še ponavljalno šolo. Umevno je, da je bilo Otorepčevi Milici in Završnikovemu Jakcu jako žal po Poljančevi Angelici. In kako tudi ne! Saj so se ravno ti trije tako med seboj ljubili, da so le težko vztrajali drug brez drugega. No, pa ker je že moralo tako biti in ni na svetu nič trajnega, sta se morala vdati tudi ostala dva v to usodo. V nadomestilo Poljančeve Milice pa je stopil v njun krog Potokarjev Tonček, ki je točasno počel pohajati vaško šolo na Krčevini. Po Poljančevi Angelici razdrta otroška šolska trojica je postala na ta način zopet cela.

Kot v prejšnjem letu tako so začeli otroci tudi v novem šolskem letu prinašati gospodu učitelju cvetic, ki so jih nabirali na potu v šolo. Ni jih bilo sicer bogve kaj, a te, ki so jih dobili, so bile ljubke. Sicer niso imele več tistih krasnih barv in tistega mamljivega duha kot pomladanske in deloma tudi poletne cvetnice, pa pri vsem tem jih je bil gospod učitelj vendar vesel, ker je vedel, da se z njim nekako zapira cvetna doba in le prekmalu pride čas, ko zopet zaspri vsa priroda in z njo vred tudi ves cvetni kras. Med vsemi, kar so jih prinašali otroci v šolo, je bila najmičnejša zala eno-

¹⁾ V latinščini: *Parmássia palustris*.

perka, ki je zaradi svoje posebno vabljive vnanjosti zastopala najštevilnejše mesto na šolski mizi. Ume se, da gospod učitelj ni opustil opisa te najlepše jesenske cvetice ter povedal učencem o nji to-le:

To najlepšo jesensko cvetico, s katero dobe naši travniki svojo zadnjo krasoto, imenujemo enoperko. Svoje opravičeno in deloma tudi neopravljeno ime nosi po tem, ker objema vsako cvetno steblo v svojem spodnjem delu po en sam sedeč list. Poleg teh stebelnih listov ima rastlina še mnogo pritalnih listov, zato bi enoperki bolj sodilo ime večperka kot enoperka. Pa naj bo tako ali tako, držimo se njenega imena, saj krasi v resnici njen sloko stebelce le do en sam sedeč list in s tega stališča je njeno ime upravičeno. Pravijo ji pa tudi gospojšnica. Vsekako bi bilo to ime bolj umestno kot enoperka, ker je doba njenega življenja in njenega najlepšega razvoja določena krog male gospojnice ali, kakor pravijo, krog malega šmarna.

Enoperka ima v zemlji kratko, koželjasto koreniko rjavkaste barve, ki je povsod pokrita z belkastimi, vlaknatimi koreninicami.

Iz korenike zraste cel šop rečljatih pritalnih listov. Ti so okroglasti ali okroglastosrčasti, celorobi in popolnoma goli. Pa ne samo listi, ampak vsa rastlina je gola.

Med listi stoje robata 15 do 30 centimetrov visoka, tenka stebelca, ki jih krasi, kakor sem že omenil, v spodnji polovici en sedeč, steblo objemajoč, pritalnim listom popolnoma enak list.

Vrhу stebla je razmerno velik, bel, zvezdasto razprostrt cvet. Čašo se stavlja 5 jajčastih rogljev, ki stoje naravnost oti stebla. Za polovico daljši od čašnih rogljev so peteri narobejajčasti, beli venčevi lističi, po katerih tečejo odrte žile.

Med venčevimi lističi je pet belih prašnikov, a sredi cveta pestič.

Enoperka raste po gorskih senožetih pa tudi po dolinskih travnikih in je, kakor sem že omenil, najlepša jesenska cvetica. Z vso pravico tedaj zasluži, da jo imenujemo ne le po mesecu, v katerem največ in najlepše cvete, kraljico kimavčega cvetja, ampak kraljico jesenskih cvetic sploh.

Zgode in nezgode.

Piše Iv. Kiferle.

5. Prvi poizkus s tobakom.

a, ta je pa kadil tobak, pa je kaj žažgal," tako si bo kdo mislil. Pa ni bilo tako. Okusil pa je moj tovariš slast tobakovo in njegovo moč. Pravil mi je tako-le: Moj oče je pomalo tudi pušil tobak. Imel je pipico s stolpičem. Nekega večera me pošlje v prodajalnico po tobaka za dva krajcarja. — Tåkrat ni bil tobak v zavitkih, marveč so ga prodajali kar po teži. Tudi dva krajcarja ni bilo malo, ker so bili stari krajcarji mnogo večji. Trije krajcarji so bili groš, šest krajcarjev je bila šestica, deset šestic pa goldinar. Potem

so goldinar razdelili na deset desetic po deset novih krajcarjev. Zdaj pa ima goldinar kar dvesto vinarjev. Dva stara krajcarja je bilo skoraj toliko kot sedem vinarjev. — Dobil sem torej tobaka za dva krajcarja in ga spravil v mehur.

Po potu proti domu pa si domislim, kako nekateri žvečijo tobak, pa trdijo, da je to dobro in da obvaruje človeka marsikake bolezni, posebno kjer je slaba pitna voda.

Ker sem bil tak nepridiprav, da sem hotel vse poizkusiti, sem poizkusil tudi to. Vzamem nekoliko tobaka v usta in ga žvečim. Ko pa pridem domov, ga pljunem iz ust. Sedem k mizi. Prihajalo mi je slabo. Oče to opazi in vpraša: „Kaj pa ti je, da si tako bled?“

Bil sem tiho.

Vpraša me mati: „Ali si kaj takega pojedel ali izpil, da ti slab?“

„Ničesar nisem jedel ne pil,“ odgovorim, „pa kar nekaj slabo mi je.“

Da bi bil odkritosrčno povedal, tega si nisem upal. Bal sem se, da se bodo domači norčevali iz mene, ali pa mi bo oče še hlačice izpраšil z brezovko. Mislil pa sem tudi, da ne bo hudega. Bo že minilo! Toda bilo mi je vedno slabše.

„Pa lezi na posteljo,“ mi reče mati.

Šel sem na posteljo. Začelo se mi je vrteti v glavi. „Ti presneti tobak!“ si mislim. „Nikdar več te ne okusim!“ Tudi sedaj si nisem upal povedati, zakaj mi je slabo.

„Mati, v želodcu mi je slabo,“ rečem s slabim glasom. Mati je takoj znala, kaj bo. Prinese mi hitro posodo. Podpre mi glavo, kakor le mati zna.

Ko se mi je izpraznil želodec, mi je odleglo. Oče pa reče materi: „Skuhaj mu nekoliko mleka!“ Mati to hitro storii. Popil sem skodelico mleka. To me je okrepčalo. Bil sem miren kot bi spal. Med očetom in materjo se je razvil ta-le pogovor:

Oče: „Kaj praviš, kaj mu je bilo?“

Mati: „Ne vem. Kaj pa, ko bi bil uročen?“

Oče: „Od česa pa bi bil uročen?“

Mati: „Morda ga je kdo hudo pogledal?“

Oče: „Na uroke jaz ne dam dosti vere.“

Mati: „Pravijo, da če si kdo na eni roki pristriže nohte, na drugi pa ne; ali če si na eno nogo obuje čisto nogovico, na drugo pa ne, lahko provzroči pogled takega človeka uroke ali uročnost. Uročnega človeka boli glava, časih pa tudi bljuje.“

Oče: „Mislim, da je vse to le vraža. Čudno se mi pa vendarle zdi, zakaj mu je bilo slabo.“

Jaz sem se delal kot bi spal. Vest me je pekla. Prav bi bilo, ko bi bil vse priznal, toda tega nisem storil. Sklenil pa sem, da s tobakom nočem imeti nikakega prijateljstva več.

▷ Veseli ljudje ▷

Premodre glave.

Po narodni smešnici spisal *Silvester K.*

V.

abržani so kot izvrstni živinorejci redili že od nekdaj mnogo svinj, katerih meso so zauživali kaj radi in mnogo. Saj je bilo znano daleč naokolo, da spravi sit Zabržan veliko več svinjine pod streho nego lačen Italijan.

Čudno pa je bilo to, da niso poznali klobas. Iz tega vzroka nam more zabrska krajevna zgodovina pričevati to-le nekoliko smešno prigodbico.

Mesar je šel ponoči skozi Zabrd domov. Ker je klal nekje na kmetih, so mu dali po stari navadi v robec nekaj klobas; te so bile deloma mesnate, deloma pa kašnate. Mesarju se prigodi, da izgubi eno izmed kašnatih klobas. Ko jo drugega dne najde Zabržan, ki je šel po cesti, misli, da je žival. Tako gre po vasi naznanjet čudno najdbo.

Vsa vas se zbere v bližini klobase. Preblizu pa si vendor njihče ne upa. Zabržane je namreč previdne naredil sledeči županov izrek:

„Vsaka žival, ki ima robove že samo spredaj, je navadno huda in človeku nevarna. Ta tukaj pa, čeravno je majhna, ima robove spredaj in zadaj — torej je še veliko bolj huda in še veliko bolj nevarna.“

Kakšne dolžnosti je imel občinski svet, si lahko mislimo, če vemo, da se je glasila neka točka zabrskih občinskih pravil tako-le:

„Sveti dolžnost občinskega sveta je, ob nevarnostih, ki prete slavnemu Zabrdtu, ukreniti in izvršiti kaj umestnega, da se odstrani dotična nevarnost.“

Nevarnost pa je pretila zdaj v podobi hudobne živalce, ki je imela spredaj in zadaj robove. Ukrene se torej, da se imajo izmed domačih lovcev izbrati trije najboljši strelci, ki imajo nestvar ustreliti. Izbira ni bila lahka, zakaj Zabrd je imel same najizvrstnejše strelce; streljal je drugi bolje od drugega. Izbira je bila tudi zato težavna, ker je šlo v slučaju slabega streljanja za veliko nevarnost. Žival, če bi se slabo zadela in bi ne bila kmalu mrtva, bi utegnila v svoji besnosti narediti grozno nesrečo.

Pa kakor vsaka reč je imelo tudi izbiranje svoj konec. Trije izbrani strelci se postavijo v vrsto. Ko izprožijo prvikrat, se zapraši le edino cestni prah okrog klobase. In vendor je že edino to dejstvo razveselilo korenjaške Zabržane.

„So že blizu — so že blizu!“ je klicala množica s kolikor mogoče pritajenim glasom, in župan bi bil veselja najrajši odskočil, ako bi se le upal. Dvignil je zdaj levo peto, zdaj desno peto, lakti pa je krčevito stiskal k sebi. Saj pa tudi res — kdo bi v odločnem trenutku nevarno žival dražil ali plašil!

Strelci — da so že s prvim strelom prišli živali tako blizu, jih je nadajalo z brezmejnim ponosom — pomerijo drugič in ko ustrelе, odstrele

klobasi sprednje robove, ravno te, ki so bili obrnjeni proti vasi. Ljudstvo zakriči veselja in tudi župan se ne more premagati in odskoči od tal kakor obstreljen zajec.

„Le po nji — le po nji! Ste že pri nji!“ navdušujejo vaščani srečne strelce.

Tretji strel res zamori klobaso in jo popolnoma raztrga.

Kakor počen meh se oddahnejo Zabrvani in ko obstopijo zamorjeno žival in vidijo raztrošeno kašo, menijo enoglasno:

„Oh, kako je dobro, da smo jo zamorili! Le poglejte, koliko zaroda bi bila imela, ker je vsa polna drobnih jajčec!“

V zavesti, da ni od zabrških strelcev na svetu boljših, odkorakajo ponosno in veselo domov.

VI.

Vsak umen živinorejec ve, da je listje ena najboljših nastelj za domačo živilo. To so vedeli tudi slavní Zabrvani. Vsako jesen so pridno hodili listje grabit v gozd, ki se je iz doline razprostiral do vrha precej strmega hriba.

Ker pa so bili pri vsakem delu jako brzi in se niso radi mudili predolgo, si niso vzeli toliko časa, da bi šli najprej na vrh hriba, ampak začeli so delo brž tam, kjer so najprej dospeli v gozd. Od tamkaj so grabili naprej in naprej — torej iz doline v hrib. Da je bilo tako delo težavno, je lahko umevno. Ko so pograbili listje na vrh, so ga znosili v vrečah v dolino in zapeljali domov.

Neke jeseni so dovršili svoj opravek ravno tako daleč, da so še grabili nekateri, ko so se drugi že pripravljali, da bi začeli listje devati v vreče, kar pride po vrhu hriba tujec in začne začuden opazovati njihovo nerodno početje. S smehom jih začne opozarjati, da bi bilo delo veliko lažje, če bi grabili listje navzdol in ga takoj na vozlu zapeljali domov.

Reči moramo, da niso bili Zabrvani trdih glav in so si vsak zlat nauk — posebno če je prišel iz ust tujega človeka — dobro zapomnili in se brž ravnali po njem.

Tudi zdaj so takoj razvideli korist takega grabljenja in so se takoj hoteli prepričati o njegovem uspehu. Ker pa niso imeli več kaj grabiti, ukrenejo nadarjene glave tako, da se mora vse nagrabljeno listje še enkrat raztrositi in potem pograbiti na nov način navzdol.

Delo dokončavši so dejali:

„Bolje je šlo, bolje — pa tudi stokrat ložje! Seveda smo imeli dvojno delo. No — pa saj je vsak začetek težak. Bo že drugo bolje!“

In trdili so — kakor vsekdar — tudi takrat prav.

VII.

Zabrvani niso bili kaj preveč učeni v zemljepisu, ker niso v svojem življenju navadno prišli dalje nego od enega konca vasi do drugega. Znano pa jim je bilo vendar toliko, da so na svetu še večje vode kakor je njihov potok, in da je nekje neizmerno velika voda, stoječa voda, ki ji ljudje pravijo morje. Tudi jim je bil povedal nekdo, da ima morje modro

barvo, kakor je to videl nekje na zemljevidu. Vse to so si bile dobro zapomnile zabrške premodre glavice, ki so si domisljale, da znajo že kdove kaj.

Nekoč pride majhna družba hrabrih vaščanov nekaj korakov dalje kakor navadno od domačega kraja in naleti na veliko njivo, polno cvetočega lanu. Komaj zapazijo Zabržani barvo lanovega cveta, jím pride misel, da ima morje modro barvo. Kakor z enim glasom vzkliznejo vsi:

„Morje je to, morje!“

V svoji navdušenosti do nekaj novodoživelega sklenejo plavati črez veliko vodo. Kakor žabe poskačejo brž v lan ter začnejo grabiti okolo sebe in plavati — ali bolje rečeno — plaziti in kobacati z vsemi širimi na drugo stran velike modre širjave. Spotoma si vsak ponosno misli, kako ga bodo gledali in občudovali domačini, kadar pride domov in pove, da je videl morje in je še celo plaval črez.

Brez vsake nezgode dospo korenjaki naposled na kopno ter se z začetkom ozirajo nazaj po valovju, ki ga je gonil veter po njivi.

Že se namenijo napotiti domov, kar si izmisli najmodrejši, da bi bil pač lahko kateri utonil v grozni vodi. To svojo misel razodene tudi svojim tovarišem, ki se prestrašeni pogledajo. Da bi se popolnoma uverili, je li kateri utonil ali ne, se vstopijo v krog in eden začne štetiti; ker pa pozabi šteti tudi sebe, dobi za enega premalo število. Drugi ga opozorijo na napako. Začne torej šteti še enkrat; ker pa šteje sebe dvakrat, namreč v začetku in koncem, dobi zdaj za enega preveliko število. Zabržani začnejo gledati drug drugega ter iskatи tistega, ki bi bil preveč prišel iz vode. Ko ga ne najdejo, hite brž do bližnje mlake, naredi nekoliko blata, se postavijo drag za drugim v mesto in povrsti začnejo v blato potiskati po sreči. Na ta način so mislili, da se bodo najmanj zmotili pri štetju in se najložje prepričali, ali je kateri utonil ali pa preveč prišel iz morja.

Ves zamknjen gleda zadnji na roko in presoja, kateri prst naj bi vtaknil v blato, ali kazalec ali sredinec. Že se odloči za zadnjega, češ, ta je debeljši in bo naredil najbolj razločno luknjo, kar pride nagloma vrsta nanj; v naglici pa se izpozabi in vtakne kazalec in sredinec v blato. Ko Zabržani preštejejo luknje, dobe seveda zopet za eno preveč.

„Kaj nam je storiti?“ se vprašajo glasno. „Tukaj v blatu je natanko dognano, da je prišel eden preveč iz morja.“

Po kratkem premisljevanju se oglaši najmodrejši in reče:

„Če se je naše število povečalo za enega, potem ga moramo zopet zmanjšati za enega!“

Misel se vsem zdi skrajno modra in vsi pritrdijo svetovalcu. Kako pa naj število zmanjšajo? Naj katerega umorijo? In katerega?

Tisti pa, ki je to videl in mi zgodbico pripovedoval, se je bal za svoje življenje in je kaj naglo odnesel pete; zatorej mi ni mogel povedati, kaj so ukrenili naši znanci in kako so se pogodili doma. Kakorsipabodi — domačini so jih gotovo pohvalili doma in naj so ukrenili to ali ono.

Razsodba.

Spisal Ivo Troši.

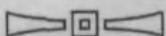
imavčev Miško je bil znan med učenci z imenom Miško Vseznal. Njegov mlajši brat Zmago bi ga bil rad ne le dosegel, temveč še presegel v vseznalosti. Često sta se pričkala o tem, zakaj je toinono tako in ne drugače na svetu.

Nekoč o počitnicah prideta oba k očetu, da jima razsodi nedognan prepri. Miško je trdil, da je človek prej nosil klobuk, Zmago, da se je človek prej pokrival s slamnikom; oba sta se pa učeno sklicevala na sv. pismo.

Miško je trdil ponosno: „Ali ni bila voda, ki je pokrivala zemljo, že v začetku? In duh božji se je razprostiral nad vodami... Odkod voda, če ni bilo dežja? Ali nosimo v dežju slamnik?“

A Zmago ga je zavračal ne manj samosvestno: „V začetku je že bila voda, ne rečem, toda dežja ni moglo biti, dokler ni Bog četrti dan šele ustvaril solnca. Zaradi solnčne gorkote so se naredili hlapovi, dvignili pod nebo in šele iz oblakov je deževalo. Toda pred dežjem je bilo vroče, in ob vročini pokriva slamnik, kdor ga le ima. Kaj?“

Moško se je odrezal Zmago in menil, da je zmagal. Na to se pa oglaši oče: „Ali kdo se je pa pokrival s klobukom takoj v začetku ali s slamnikom četrti dan stvarjenja, ko je Bog ustvaril človeka — šele šesti dan?“

Ježovo potovanje.

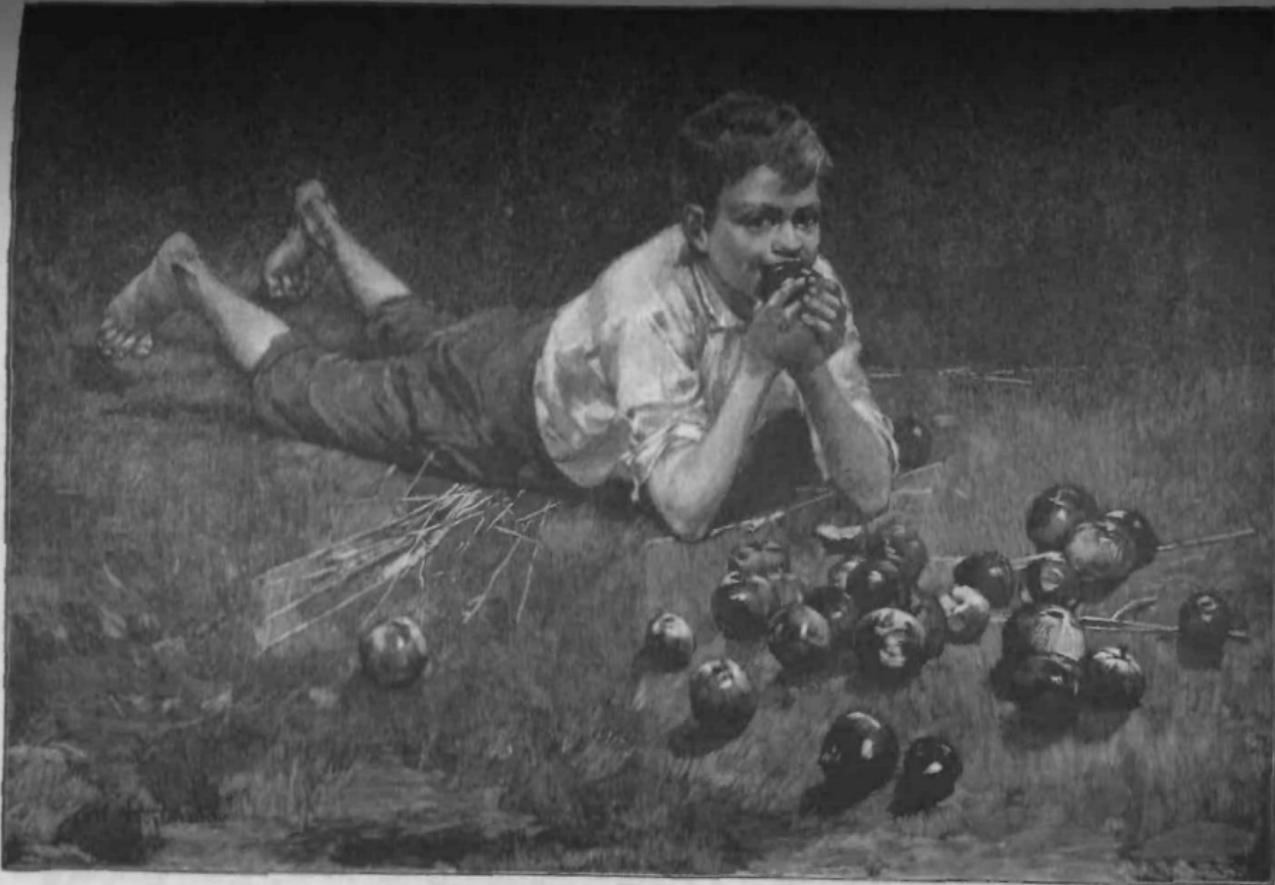
*Kadar hruške dozore,
jež na potovanje gre.
Nima vreče niti koša,
torbe ne, kot pismonoša,
da bi vanjo brzo dal,
kar po vrtilih bo nakral.
Nima palice ne biča,
da ošfrkal bi fantiča,
ki bi rad ga morda vjel.
Jež predrzen je in smel.
Brez orožja dom ostavi,*

*vse sovražnike odpravi:
Bodi deček, pes, lisica,
huda ježeva bodica
hitro sitneža ozdravi.
Ježek zvije se v klopčič —
nihče mu ne more nič.*

*Ko sovražnikov se reši,
pa korake bolj pospeši;
hruške v gnezdo si nanaša,
ker se zima že oglaša . . .*

Borisov.

△ Dober tek △

Križi in težave iz mojih dijaških let.

Spisal Fr. Rojec.

III.¹⁾

Božiču sva šla z Zupančičem domov na Dolenjsko. Ker pa bi ne bilo umestno oživljati spominov na križe in težave iz mrzlih zimskih dni sedaj, ko se je priroda zopet prebudila iz zimskega spanja ter se ogrnila s prelepm svatovskim plaščem, hočem te spomine odriniti na poznejši primernejši čas; a danes naj pride na vrsto kaj bolj toplega in pomladanskega!

Ljubko so se spomladni nežni zvončki prikazovali ter dvigali svoje snežnobeole glavice iz zemlje, ki je bila še vsa mokra in vlažna od ravnokar skopnelega snega. Za zvončki so pognale iz zemlje in razcvetele še razne pisane cvetke, izmed katerih so mi posebno dobro še v spominu rdeče-modrikaste takozvane škrjančeve ostroge. Te prve pomladanske cvetice sva s tovarišem videla in trgala, ko sva se šla časih po popoldanskem pouku ali ob četrtekih nekoliko prezračiti na Grad. Ob nedeljah in praznikih popoldne sva navadno šla na izprehod po nama dragoznani Dolenjski cesti tja doli do vojaškega strelšča ali pa še dalje. Kakor trume v daljavi se vežbajočih vojakov je tedaj mrgolelo neštevilno umazanordečkastih divjih tulipanov na travnikih pod cesto, po robovih in mejah, nad cesto so se slovesno bliškali šopi zlatorumenih trobentik, iz bližnjih gozdov in vrtov je odmevalo petje penic, taščic, ščinkovcev in drugih drobnih pevcev, visoko gori v sinjem zraku nad zelenimi njivami pa so neutrudljivo gostoleli poljski škrnjanci. Bahato so cveteli in mamljivo dehteli mladi divji kostanji na bregovih motne in leno tekoče Ljubljance, in marljive čebele so brenčale ter šuštele po njih od cveta do cveta. Z Zupančičem sva hodila mimo teh gizdavih kostanjev črez dan v šolo in iz šole, v mesecu majniku pa še proti večeru k šmarnicam v trnovsko cerkev, kjer je debelikast gospod župnik bral zgodbo o lurški pastirici Bernardki.

Vse je bilo v tistem času lepo in veselo, kamorkoli sem pogledal, in zdelo se mi je, da odseva z vsakega lica nekaljeno blaženstvo notranje zadovoljnosti in sreče. Človek, ki ga tero razne nadloge, zlasti nadloge, izvirajoče iz pomanjkanja, pa se ne more veseliti prirodnih krasot in prijetnosti tako iz srca in s tako ugodnim čuvstvom kakor oni, ki mu sreča ponuja v obilici vsega, česar si poželi! Mene je razen že v I. in II. poglavju navedenih neprijetnosti posebno žalostilo dejstvo, da nisem imel čedne mestne obleke in ličnega obuvala. Zaraditega sem se sramoval samega sebe, kadar sem stopil na mestni tlak iz hiše, ki sem v nji stanoval; o svobodnem času pa sem najrajši hitel ven iz mesta v prostrano svobodno priredo, kjer mi ni bilo treba srečavati toliko gospokih ljudi. Vendar nisem mogel tudi tu

¹⁾ Glej „Zvonček“ l. 1906., str. 39.

nikdar popolnoma pozabiti na brdkosti in grenkosti, ki sem jih moral trpeti v mestu.

Ob koncu drugega šolskega leta je meni in Zupančiču nekdo svetoval, da naj bi v prihodnjem šolskem letu prestopila v peti razred „šentklavške“ šole in da naj bi hodila na hrano v ljudsko kuhinjo. Dotičnik je nama pravil, da je v petem razredu omenjene šole vsako leto nekaj tudi tako velikih učencev kakor sva bila midva, da se bova v tem razredu mnogo več naučila nego bi se v četrtem razredu in da bo hrana v ljudski kuhinji izdatno cenejša kakor pri gospodinji na stanovanju. Za sprejetje v šentklavško šolo pa bi bilo seveda treba premeniti tudi stanovanje ter se preseliti s Starega trga v šentklavški šolski okraj!

Ta nasvet je bil nama po volji, ker sva si oba prav toplo želela, da bi čimprej ostavila dotedanje stanovanje na Starem trgu in šolo na Grabnu. Takoj sva sklenila storiti vse potrebno, da se te najiné želje tudi gotovo uresničijo že prihodnje šolsko leto. Najprej je bilo seveda treba pridobiti svoja očeta za to namero. To pa se je nama kaj hitro posrečilo, ker sta bila oba zadovoljna z načinom, ki bi po njem manj stalo najino šolanje.

Ko sta Zupančiča in mene najina očeta ob začetku prihodnjega šolskega leta zopet privedla nazaj v Ljubljano, smo takoj začeli z vso resnostjo povpraševati po novem stanovanju za naju v bližini šentklavške šole. Dobili smo ga kmalu na Poljanski cesti v „Farbarjevi“ hiši pri črevljarski vdovi, ki je bila doma iz Tlak pri Šmarjah pod Ljubljano. To najino novo stanovanje je bilo v pritličju enonadstropne hiše na desni strani veže ter je imelo samo eno sobo z dvema na cesto obrnjenima oknoma. Tu smo skupaj v eni sobi stanovali gospodinja, njen štiriletni grbasti sinček in jaz z Zupančičem. Pozneje med letom pa je prišel k nam stanovat še učenec tretjega razreda, ki je bil sin dacarja iz Podgabra pri dolenjskem Št. Vidu. Tako smo bili skupaj sami Dolenjci.

Pogodivši se z gospodinjo za stanovanje in zajtrk, smo prenesli od prejšnje gospodinje še neke reči, ki so bile tam shranjene črez počitnice, potem pa smo šli v šentklavško petrazrednico, da se tam dava vpisati za šolski obisk. Takrat je bil tej šoli za ravnatelja sedaj že pokojni pesnik in pisatelj Andrej Praprotnik. Ker sva bila oba dovolj velika in sva imela tudi dobri izpričevali iz prejšnjih dveh razredov, je on radovoljno ustregel najini prošnji ter naju vpisal med učence petega, namesto četrtega razreda. Lahko si je misliti, s kakšnim veseljem in ponosom nad tem uspehom sva nato ostavila poslopje nove šole!

Zdaj je bilo treba za naju preskrbeti še opoldansko hrano v ljudski kuhinji. Bili smo že poučeni, da se moramo zaradi te hrane oglasiti pri gospodu kanoniku ali, kakor sta rekla najina očeta, korarju Luki Jeranu, ki je stanoval v šentklavškem župnišču. Zato smo se vsi širje nemudoma napotili k njemu.

Gospod Jeran nas je prijazno sprejel ter nas povprašal po naših željah. Čudil se je, da tako velika še vedno hodiva v razrede ljudske šole. Ko pa sta mu očeta pojasnila vzroke in ko je pregledal najini izpričevali, se je

zama zadovoljno namuznil in dejal: „No, no, bo že šlo, že, če se bosta vedno tako pridno učila!“

Očeta sta se z gospodom Jeranom domenila, da bova jaz in tovariš Zupančič dobivala opoldansko hrano v ljudski kuhinji, in sicer vsak za 11 krajcarjev na dan. Od teh 11 kr. imajo odpasti 3 za juho, 3 za prikuho, 4 za meso in 1 kr. za kruh. Polovico teh stroškov pa naj bi plačala očeta, a drugo polovico gospod Jeran.

„Kaj bo pa za večerjo?“ je vprašal eden najinih očetov.

„Večerjo pa morata fantoma sama preskrbeti,“ je odgovoril gospod Jeran ter pristavil šaleč in smehljajoč se: „Sploh pa večerja za dijake ni tako potrebna kakor kosilo opoldne. Za večerjo naj gresta fanta spat, pa bosta lahko pozabiila nanjo. Saj tudi vojaki, ki morajo časih silno veliko trpeti, nimajo večerje in vendar ostanejo vseeno krepki in zdravi.“

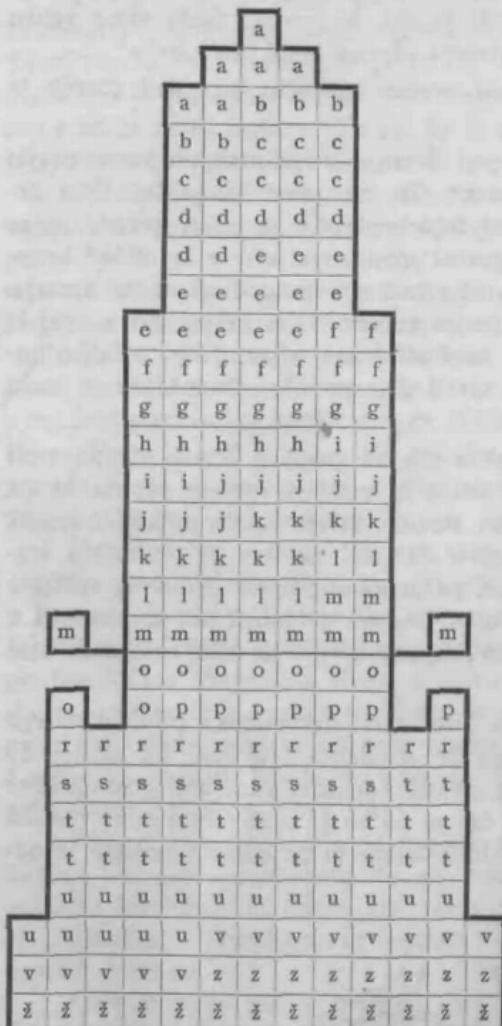
„Pa se je treba večkrat tudi zvečer kaj učiti, in mlad človek je nerad lačen.“

„Je že res to,“ pritrdi gospod Jeran, „a latinski pregovor pravi: „Plenus venter non studet libenter.“ To se pravi po naše: Poln želodec se nerad uči. Ali z drugimi besedami: Če je dijak presit, je za učenje len in zabit! — Ali ti pregovori menda veljajo le za otroke bogatinov, za ta dva bo pa dobro, ako se založi pri gospodinji nekaj denarja, da časih fantoma skuha kaj malega za večerjo. Dobi se pa tudi v ljudski kuhinji vsak dan primerna večerja za 4 ali 6 krajcarjev. Tudi tja lahko hodita večerjat, ako jima gospodinja sproti daje potrebni drobiž, ker se mora tam hrana zvečer takoj plačati.“

Pri tem nasvetu je ostalo, dobila sva od gospoda Jerana vstopnici ali nakaznici za ljudsko kuhinjo, to je listka iz močnega rdečega papirja, ki sta bili na njih zapisani najini imeni ter številki, ki sta kazali, po koliko znamk (mark) ali kuhinjskega denarja imava dobivati na dan pri kuhinjski blagajnici. Preden sva odšla z očetoma, pa je naju gospod Jeran še vpisal v „Društvo sv. detinstva“ ter dal nama barvani podobici kot sprejemnici v društvo in za branje več društvenih knjižic, ki jih je bilo naloženih cele skladanice v prvi sobi.

Ljubljanska ljudska kuhinja je bila takrat nastanjena v pritličju starega strelišča za Gradom, kjer se nahaja še dandanes. Tu sem bil odslej do konca šolskega leta jaz kakor tudi tovariš Zupančič vsakdanji gost opoldne in največkrat tudi zvečer. S tistem časom pa se je tudi začelo zame nekako novo življenje, ki mi sicer tudi ni bilo veselo in prijetno, a postal je odločilno za mojo bodočnost!

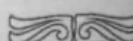
Besedna naloga.

Priobčila *Lina.*

Besede značijo:

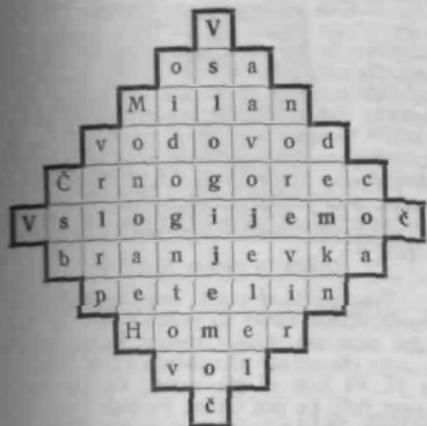
1. soglasnik,
 2. vprašalno besedico,
 3. žito,
 4. rokodelca,
 5. del telesa,
 6. goro na Kranjskem,
 7. del sobe,
 8. geometriško telo,
 9. ujedno ptico,
 10. marljivo žuželko,
 11. ubožnega človeka,
 12. vas na Dolenjskem,
 13. prst,
 14. odpočilni dan,
 15. mesto na Dolenjskem,
 16. poljski pridelek,
 17. postni dan,
 18. delavce v tvornici,
 19. žensko krstno ime,
 20. slovensko pisatelja,
 21. ime naroda v južni Evropi,
 22. samostanski red,
 23. glavni mesti evropskih držav,
 24. svet. moža, ki je pokristjanil Slovane.
 25. dela sveta,
 26. Slovencem dobro znan božji poti,
 27. reke na slovenski zemlji.

Besede posredi odzgoraj navzdol ti po-
vedo začetek znane Vodnikove pesmi.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev demanta v osmi številki.

V slogi je moč.

Prav sta ga rešili: Božena in
Tilka Jelenec, učenki na Dvoru pri Žu-
žemberku.

Kotiček gospoda Doropoljskega.

Odgovor:

Ljuba Halška!

Ker se vsak dan tako lepo igraš s svojim bratcem, je to dokaz, da sta si dobra in da v ljubezni in slogi živita med seboj. Tako je prav! Pa koliko punčk imaš! In sama slovanska imena si jih dala. Tudi to je prav. No, mislim, da Ti ne bo težko dobili ime še za ono punčko, ki ti jo kuplja mama. Pa mi sporoči, kako ime ji izbereš!

*

Dragi gospod Doropoljski!

Čeravno sem še jako majhna, vendar hočem tudi jaz napisati par vrstic. Bila sem šele v prvem razredu. Vsak dan se igram s svojim bratcem Dušanom „gospoda in gospo“. Imam mnogo punčk: Vešeno, Miseno, Dušano in Borislavo. Mamica mi je obljudila za god še eno — a tej ne vem imena. Zato Vas prosim, da mi odgovorite v prihodnjem „Zvončku“.

Mnogo pozdravov!

Halška Pirčeva,
učenka I. razreda,

Dragi gospod Doropoljski!

V „Zvončku“ sem brala, da Vam smem pisati. Hodim v tretji razred, učimo se pisati, računati, brati, risati in ročna dela. Na tepežni dan je bilo jako mrazo. Od Miklavža sem dobila dva vinarja, sladkorja in dve figi. Na tepežnico tudi vse te. Vesela sem, ker hodim v šolo, kjer se naučimo tudi petja in prirodnopisja. Imam štiri sestre, enega brata, očeta in mater in tovarše. Doma sem v Skorbi, kjer imamo tri hiši in botro pri sveti Marjeti na Dravskem polju. Piše se Marija Kunst. Uči

nas gospod Franc Klajnšek in imamo pridno mater in očeta.

S spoštovanjem!

Alojzija Gorčenkova,
v Skorbi pri Ptaju.

Odgovor:

Ljuba Ložika!

To je druga Ložika Gorčenkova. Ali se vedve poznata? — Pisava v obeh pismih je drugačna, torej ni to ena in ista Ložika. Za drugo vem, kje je doma, pa za prvo ne. V prihodnjem pismu mi bo že naznani svoj dom, potem bo pa v našem kotičku lahko pisala Ložika Gorčenkova št. 1. in Ložika Gorčenkova št. 2.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Radi bi vedeli, kaj sem dobila od sv. Miklavža, kaj mi je prinesel Božič, kako sem tepežkala in kako sem voščila novo leto? Pa tudi jaz sem radovedna, zato prosim, sporočite mi, kaj je Vam prinesel sv. Miklavž in Božič, kako ste tepežkali in voščili novo leto.

Spoštljivo Vas pozdravlja radovedna

Slavica Klobučarjeva.

Odgovor:

Mala nagajivka!

Porednainradowedna kakor prava Kranjica! Ali ne veš, da kdor prej pride, prej melje? Pa čakaj; tudi jaz Te hočem malo podražiti. Kakor si Ti na moja vprašanja odgovorila zopet z vprašanjem, tako Ti odgovarjam jaz z novim vprašanjem. Iz Tvojega nagajivega pisma sklepam, da si bistre glavice. Povej mi torej, kdo je Kristusa križal? Zdaj se pa le dobro odreži! Do takrat pa bodi srčno pozdravljen!

*

Ljubi gospod Doropoljski!

Pisati Vam hočem nekaj lepega v „Zvonček“. Hodim v hajdinsko šolo. Učimo se, kako so se ljudje v najstarejših časih oblačili v kože ubitih živali. Kadar je bilo toplo vreme, so hodili skoro čisto nagi. Tudi se učimo o Rimljanih in o Nemcih. Pa peti, računati in ženska ročna dela tudi. Godi se mi dobro. Igramo se jako lepo. Učijo nas učitelji in učiteljice. Najbolj me veseli, kadar je kaka igra. Tudi veronauka se učimo. O Božiču je bil lep dan. O polnoči je bilo veselo, so lepo peli, bila je jako vesela noč. Na tepežni dan ni bilo veselo. Jako je padal sneg in bila je

strašna burja. O novem letu je pa bil vesel dan. Voščila sem novo leto staršem, bratom in sestram. In priateljici svoji tudi. Najrajša poslušam, če mi učitelji ali učiteljica kaj povedo. Moja priateljica je Neža Lešnikova. Dragi starši nas učijo lepo. Gospod katehet tudi. Najrajša imam starše, učitelje in učiteljice, priatelje in priateljice, brate in sestre, botre in dobrotnike. Žalosti me tako, če sem bolna. Najrajša poslušam, če mi starši in botri kaj povedo. Rada imam svoje priateljice, pa gospoda Doropoljskega tudi. Kadar bom velika, bom šivilja.

Josipina Lipavškova.

Odgovor:

Dobra in vesela Josipina!

Prav je, da si vesela sama in da Te vse veseli. Dobri otroci so vedno veseli. In veš, kdaj sem jaz najbolj vesel? Kadar dobim mnogo pisem od tako dobrih otrok, kakršen si Ti. Pa tudi to me veseli, da me imajo otroci radi. Le piši mi še. Pa tudi Tvoja priateljica, Nežika Lešnikova, se naj oglasi. —

*

Dragi gospod Doropoljski!

Nekaj lepega Vam hočem pisati v „Zvonček“. Hodim v šolo hajdinsko. Učimo se nemško, čitamo, pišemo, računamo, se jako lepo igramo in lepo pojemo. Veseli me, da se učimo zemljepisja in da nas uči gospodična lepo peti. O Božiču je bil lep dan. O polnoči so lepo peli. Na tepežni dan ni bilo veselo, je bil vihar. O novem letu je bil lep dan. Voščila sem staršem, bratom, sestram in botri. Veseli me najbolj, če je kaka igra, žalosti me pa, če nisem zdrava. Najrajša občujem s starši. Kadar bom velika, bom kuharica in bom skrbela za svoje starše.

Z Bogom, gospod Doropoljski.

Matilda Maruškova.

Odgovor:

Draga Matilda!

Kako si dobra! Za starše hočeš skrbeti, kadar boš velika. To je pač prav lepo! Gotovo jih imaš jako rada. Kako radi pa morajo šele oni imeti Tebe. Gotovo ne bi storili kaj takega, kar je napravil neki oče s svojim sinom na Ogrskem. Še ni dolgo temu, ko sem bral v časopisih, da se je peljal oče s svojim malim sinom iz mesta domov. Kar so ju napadli volkovi. Oče jim pa vrže sina in medtem, ko so ga volkovi trgali in žrli, se je on rešil. — Strašno! — Gotovo se je očetu v strahu zmešala pamet. —

